

A Magyar Asztronautikai Társaság körlevele

1027 Budapest, Fő utca 68. Postacím: 1371 Budapest, Pf. 433.

Tel/fax/üzenetrögzítő: (06-1) 201-84-43 e-mail: mant@mant.hu

www.mant.hu Számlaszám: 10700024-49478701-51100005

2009. XI. szám

november

Rendezvényünk:

A MTESZ Központi Asztronautikai Szakosztálya – a MANT jogelődje – kerekén 50 éve alakult meg, amelyet december 4-én délután ünneplünk meg az MTA KFKI AEKI-ban. A programot a körlevelünk végén részletezzük.

Dobi Lászlóval gazdagodott azok névsora, akik a tagdíjuk megtoldására küldtek támogatást egyesületünknek.

Továbbá kiemelkedő mértékű összeggel támogatta a MANT-ot: *dr. Patócs Sándor*.

Köszönjük, és reméljük, hogy a támogatók lapzártakor félbemaradt listája tovább bővül!

Örömmel tájékoztatjuk kedves Tagtársainkat, hogy az adó 1 százalékanak felajánlásából idén

684,559 .- Ft

gyűlt össze, amelyet az *Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal* már át is utalt a számlánkra! Köszönjük ismét a felajánlást – amelyet elsősorban az ifjúságot érintő rendezvényeink költségeinek fedezésére kívánunk elkölteni –, és reméljük, hogy továbbra is támogatják Társaságunkat!

Az Elnökség 2009. október 5-i ülésén történt:

- Az Elnökség elfogadta a Kecskeméti Csoport megszűnését;
- Az Elnökség tagjai bemutatkoztak;
- Elnöki és főtitkári beszámoló az elmúlt három hónapban végzett tevékenységről;
- Tájékoztatás a közeljövő futó ügyeiről és rendezvényeinkről;
- Az Űrnap elhalasztása meghatározatlan időre;
- A Központi Asztronautikai Szakosztály megalakulásának 50. évfordulója kapcsán rendezvény tervezünk;
- Kítüntetési javaslatok elfogadása (Fonó Albert emlékérem, Nagy Ernő emlékérem, ill. MANT oklevél);
- A MANT új ügyrendjének ismertetése, elfogadása;
- Csatlakozási szándék a Carpatica Planetáriumi Szövetséghez;
- A jövő esztendőre tervezett MANT naptár;
- Felajánlások a MANT tevékenységének támogatására;

Kedves Tagtársaink!

Az októberi körlevelünkben adtunk hírt új bankunkról, kiírva a számlaszámot. A számlaszám megjelölése során az utolsó nyolc számjegy második számát a körlevél szerkesztője eltévesztette. Alább a korrekt számlaszám olvasható, ugyanígy kiigazítottuk a fejléceinket is. Köszönjük kedves Tagtársaink figyelmét és együttműködését!

10700024-49478701-51100005

www.mant.hu

Űrcsillagászat Magyarországon

– ezzel a címmel rendeztek sikeres konferenciát Budapesten, október 29-én.

Mi az űrcsillagászat? Olyan csillagászati kutatás, amit a földi légkörön túlról, űreszközök segítségével végeznek. A „hagyományos” földi csillagászatotól tehát elsősorban az eszközei különböztetik meg az űrcsillagászatot. Ezek az eszközök azonban rengeteg olyan információhoz juttatják a kutatókat, ami a Föld felszínéről elérhetetlen. Gondoljunk csak arra, hogy a légkör az elektromágneses színek számos tartományában átlátszatlan. Ugyanakkor az égitestektől ilyen hullámhosszakon – például nagyenergiájú gamma- és röntgentartományban, ultrabolya és infravörös fényben – is érkezik hozzánk sugárzás. De a látható fény tartományában végzett távcsöves megfigyeléseknek is hasznára válik a légkör zavaró hatásának a kiküszöbölése. Az űrtávcsövek pedig lehetővé teszik azt is, hogy egy-egy objektumot – például változócsillagokat vagy magát a Napot – hosszú ideig folyamatosan, az éjszakák és nappalok földi váltakozásának kiiktatásával figyeljenek meg. Az űreszközök arra is alkalmasak, hogy közvetlenül, helyszíni mérésekkel vizsgáljuk velük a bolygóközi teret, a Föld környezetét, sőt a Naprendszerben levő idegen égitesteket is.

Ma már az űrcsillagászat és a „földi csillagászat” nem választható szét élesen. Ezért is lehetett ilyen gazdag és változatos a konferencia programja, annak ellenére, hogy Magyarország egyelőre (?) nem rendelkezik saját űreszközzel, így természetesen űrtávcsővel sem. A hazai csillagászok ugyanakkor számos nemzetközi együttműködésben vesznek részt. Másrészt rendelkezésükre állnak olyan az archív adatok, amelyeket űreszközök gyűjtöttek az elmúlt években-évtizedekben.

A Magyar Csillagászati Alapítvány, a Magyar Asztronautikai Társaság és az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) Csillagászati Tanszékének szervezésében, az ELTE lágymányosi épülettömbjében került sor a konferenciára. Délelőtt főleg olyan témákról esett szó, amelyekben a hazai csillagászok különösen aktívak. Ilyen az infravörös csillagászat, a csillag- és bolygókeletkezés kutatása, legújabban pedig részvételünk az ESA Herschel programjában. Egy másik kiemelt téma az asztroszeizmológia – vagyis a csillagok rezgéseinek kutatása fényváltozásuk pontos mérése alapján –, valamint a távoli csillagok körül keringő exobolygók kutatása. Itt a francia COROT és az amerikai Kepler programjáról, illetve bennük a magyar részvételről, földi előkészítő és kiegészítő mérésekről volt szó. Délután elhangzottak előadások a napfizikáról, a napszélről és a Naprendszer mágneses teréről, a gammakitörésekről, a japán Akari infravörös csillagászati műhellyel elért eredményekről, a világűrbe kiterjesztett rádiótávcső-hálózatokkal végzett interferometriáról, a készülő európai Gaia asztrometriai szondáról, s végül a Mars sötét dűnefeltjairól.

A közel ötven fős hallgatóság legnagyobb része reggeltől estig kitarzott.

A rendezvénynek különös aktualitást adott, hogy 2009 a Csillagászat Nemzetközi Éve. A konferencia sikeres megszervezése elsősorban dr. Kelemen János munkáját dicséri.

Az előadások mellett posztereken is szerepeltek űrcsillagászati kutatási témák.

(Frey Sándor)

További információk: <http://www.urvilag.hu/article.php?id=3551>

KASZ50

A MTESZ Központi Asztronautikai Szakosztálya – a MANT jogelődje – kerekén 50 éve alakult meg, amely alkalomból a MANT jubileumi megemlékezésre invitálja a kedves ünneplőket **2009. december 4-e 14.00** órai kezdettel.

Helyszín: **MTA Központi Fizikai Kutató Intézet;** Budapest, XII. Konkoly-Thege Miklós út 29-33. (A Moszkva térről induló, a Déli pályaudvar érintésével közlekedő 90-es autóbusz végállomása; sem a 190-es, sem a 90A busz nem jó!) A portán részletes eligazítást adnak az **Atomenergiakutató** épületének megközelítéséről.

Program:

- A Magyar Asztronautikai Társaság kitüntetéseinek ünnepélyes átadása
- **Emlékezés az 50 éves KASZ-ra** – dr. Almár Iván előadása
- **A világűrjog kezdetei** – dr. Gál Gyula előadása
- **Visszaemlékezések a jelenlévőktől**
- **A 60. Nemzetközi Asztronautikai Kongresszusról** – Solymosi János előadása
- Évbúcsúztató baráti beszélgetés